

Warszawa, dnia 22 czerwca 2022 r.

Poz. 1309

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 13 maja 2022 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1821), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2071),
- 2) ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2022 r. poz. 241),
- 3) ustawą z dnia 7 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 872)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 12 maja 2022 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 4–8 ustawy z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2071), które stanowią:

„Art. 4. Przepis art. 11c ust. 2b ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się także do osób, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęły korzystanie z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, a które po tym dniu spełniły warunki do nabycia prawa do nagrody, o której mowa w art. 11c ust. 2b ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 5. W 2021 r. minister właściwy do spraw finansów publicznych może przekazać przedsiębiorstwu, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni, skarbowe papiery wartościowe z przeznaczeniem na podwyższenie kapitału zakładowego tego przedsiębiorstwa, jeżeli jest to niezbędne do realizacji jego zadań określonych w ustawie zmienianej w art. 1, do wysokości 458 000 000 zł. Przepisy art. 26a ust. 2–7 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 6. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11c ust. 5 i art. 15 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11c ust. 5 i art. 15 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na realizację zadań i wykonanie działań wynikających z ustawy zmienianej w art. 1 w latach 2021–2027 wynosi 8 245 mln zł.

2. Limit wydatków, o których mowa w ust. 1, jest pomniejszany o nominalną wartość skarbowych papierów wartościowych przekazanych na podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na podstawie art. 5 oraz art. 26a ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2021 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 11 lit. c i art. 3 pkt 2, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.”;

- 2) art. 2 i art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2022 r. poz. 241), które stanowią:

„Art. 2. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na realizację zadań i wykonanie działań wynikających z niniejszej ustawy, w latach 2022–2031 wynosi 28 821 mln zł.

2. Limit wydatków, o których mowa w ust. 1, jest pomniejszany o nominalną wartość skarbowych papierów wartościowych przekazanych na podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia, na podstawie art. 26c ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

- 3) odnośnika nr 1 oraz art. 36 ustawy z dnia 7 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 872), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa:

- wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2162 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie emisji obligacji zabezpieczonych i nadzoru publicznego nad obligacjami zabezpieczonymi oraz zmieniającą dyrektywę 2009/65/WE i 2014/59/UE (Dz. Urz. UE L 328 z 18.12.2019, str. 29),
- uzupełnia wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającej ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 190, Dz. Urz. UE L 349 z 05.12.2014, str. 68, Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 96, Dz. Urz. UE L 150 z 07.06.2019, str. 296, Dz. Urz. UE L 203 z 01.08.2019, str. 10, Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 64, Dz. Urz. UE L 328 z 18.12.2019, str. 29 oraz Dz. Urz. UE L 22 z 22.01.2021, str. 1),
- służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2160 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do ekspozycji w postaci obligacji zabezpieczonych (Dz. Urz. UE L 328 z 18.12.2019, str. 1).”

„Art. 36. Ustawa wchodzi w życie z dniem 8 lipca 2022 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 13, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 3, art. 4, art. 5 pkt 1, 2 i 4–7, art. 6, art. 7 pkt 1 i 6, art. 10, art. 14, art. 15, art. 16 pkt 1–20, pkt 22 lit. a i b, pkt 23–26, 28–30 i 32–43, art. 17, art. 20, art. 33 i art. 34, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 11, art. 16 pkt 21, pkt 22 lit. c, pkt 27 i 31, art. 18 i art. 28–32, które wchodzi w życie z dniem 30 maja 2022 r.;
- 4) art. 12 pkt 2 i 3 oraz art. 35 ust. 2, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 13 maja 2022 r. (poz. 1309)

USTAWA

z dnia 7 września 2007 r.

o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady funkcjonowania górnictwa węgla kamiennego, w tym:

- 1) zasady restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw górniczych;
- 1a)¹⁾ zasady udzielania wsparcia publicznego na redukcję zdolności produkcyjnych;
- 2) zasady likwidacji kopalń;
- 2a) zasady restrukturyzacji zatrudnienia w kopalniach likwidowanych;
- 3) zasady wypłacania ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla, zwanego dalej „ekwiwalentem pieniężnym”, rent wyrównawczych, a także wypłaty zaległych wynagrodzeń;
- 4) warunki uzyskania dofinansowania na inwestycje początkowe;
- 5) zasady sprawowania nadzoru właścicielskiego;
- 6) szczególne uprawnienia gmin górniczych;
- 7) działania wspierające czyste technologie węglowe oraz monitoring funkcjonowania górnictwa;
- 8) źródła finansowania zadań określonych w ustawie.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) przedsiębiorstwo górnicze:
 - a) spółkę węglową – jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, która prowadzi wydobywanie węgla kamiennego na podstawie koncesji lub która prowadzi likwidację zakładu górniczego oraz działania polikwidacyjne na terenach górniczych,
 - b) spółkę, w której Skarb Państwa lub spółki węglowe, posiadają akcje albo udziały, prowadzącą wydobywanie węgla kamiennego na podstawie koncesji albo która prowadzi likwidację zakładu górniczego, działania polikwidacyjne na terenach górniczych albo zabezpiecza kopalnie przed zagrożeniami wodnymi, gazowymi oraz pożarowymi po zakończeniu likwidacji kopalni,
 - c) spółkę zależną lub współzależną w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, 2105 i 2106) od spółki w której Skarb Państwa posiada akcje lub udziały, prowadzącą wydobywanie węgla kamiennego na podstawie koncesji,
 - d) jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, wykonującą zadania w zakresie naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego po zakończeniu jego likwidacji, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów;
- 2) kopalnia – wyodrębnioną jednostkę organizacyjną przedsiębiorstwa górniczego prowadzącą zakład górniczy;
- 3) zakład górniczy – służący wydobywaniu węgla kamiennego zakład górniczy w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 18 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2021 r. poz. 1420 i 2269);
- 4) gmina górnicza – gminę, na której terenie jest:
 - a) wykonywana albo była wykonywana po dniu 14 stycznia 1999 r. działalność gospodarcza objęta koncesją na wydobywanie węgla kamiennego i na rzecz której przedsiębiorstwo górnicze jest obowiązane lub było obowiązane po tym dniu uiszczać opłatę eksploatacyjną, o której mowa w przepisach prawa geologicznego i górniczego,
 - b) zlokalizowany albo był zlokalizowany po dniu 14 stycznia 1999 r. zakład górniczy albo część tego zakładu;

¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego (Dz. U. z 2022 r. poz. 241), która weszła w życie z dniem 3 lutego 2022 r.

- 5) oznaczona część zakładu górniczego – wydzielony z całości element składowy lub zespół elementów zakładu górniczego, określony przez przedsiębiorcę w związku z planowaną ich likwidacją;
- 6)²⁾ system wsparcia – mechanizm wsparcia publicznego dla sektora górnictwa węgla kamiennego, określony w rządowych dokumentach strategicznych, przyjęty w celu stopniowego wygaszania działalności wydobywczej węgla kamiennego, obejmujący w szczególności dopłaty do redukcji zdolności produkcyjnych oraz pokrycie kosztów wynikających z zakończenia wydobywania węgla kamiennego i likwidacji jednostek produkcyjnych, które nie są związane z bieżącą produkcją, dla objętych nim przedsiębiorstw górniczych.

Art. 3. Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalini ogłosi, w formie obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wykaz gmin górniczych.

Rozdział 2

Restrukturyzacja finansowa przedsiębiorstw górniczych

Art. 4. 1. Zobowiązania pieniężne przedsiębiorstw górniczych powstałe do dnia 30 września 2003 r. wraz z odsetkami z tytułu składek:

- 1) emerytalnych,
- 2) na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez ubezpieczonego,
- 3) na ubezpieczenie zdrowotne

– pozostałe do spłaty według stanu na dzień wejścia w życie ustawy, podlegają restrukturyzacji, na zasadach określonych w ust. 2.

2. Przedsiębiorstwo górnicze dokonuje spłaty zobowiązań, o których mowa w ust. 1, do dnia 31 grudnia 2015 r. w równych ratach miesięcznych. W przypadku niedokonania płatności dwóch kolejnych rat miesięcznych, zobowiązania te stają się natychmiast wymagalne.

Art. 4a. 1. Termin spłaty zobowiązań pieniężnych, o których mowa w art. 4 ust. 1, wraz z odsetkami podlega odroczeniu do dnia 31 grudnia 2015 r.

2. Od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. następuje spłata zobowiązań, o których mowa w art. 4 ust. 1, wraz z odsetkami w miesięcznych ratach, zgodnie z harmonogramem określonym w umowie zawartej pomiędzy Zakładem Ubezpieczeń Społecznych a przedsiębiorstwami górniczymi do dnia 31 grudnia 2015 r.

Art. 5. (uchylony)

Art. 5a.³⁾ 1. Pozostałe do spłaty zobowiązania pieniężne przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia z tytułu składek na:

- 1) ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez ubezpieczonych i płatnika,
- 2) Fundusz Pracy,
- 3) Fundusz Solidarnościowy,
- 4) Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- 5) Fundusz Emerytur Pomostowych,
- 6) ubezpieczenie zdrowotne

– które na mocy umów zawartych przed dniem 31 grudnia 2021 r. i obowiązujących na dzień 31 grudnia 2021 r. zostały rozłożone na raty lub których termin płatności został odroczone na podstawie art. 29 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.⁴⁾) oraz art. 15zb ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.⁵⁾), podlegają umorzeniu z mocy prawa w całości wraz z odsetkami za zwłokę oraz kosztami upomnienia, w dniu wydania przez Komisję Europejską decyzji stwierdzającej, że to umorzenie jest zgodne z rynkiem wewnętrznym.

²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 432, 619, 1621, 1834, 1981 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 655 i 755.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2120, 2133, 2262, 2269, 2317, 2368 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 202, 218, 655 i 830.

2. Spłata zobowiązań pieniężnych, o których mowa w ust. 1, podlega zawieszeniu do dnia wydania decyzji Komisji Europejskiej, o której mowa w art. 4 ust. 2 albo 3 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 248 z 24.09.2015, str. 9), albo decyzji, o której mowa w art. 9 tego rozporządzenia, albo innego zakończenia postępowania przed Komisją Europejską, nie później niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

3. Nie podlegają umorzeniu zobowiązania pieniężne, o których mowa w ust. 1, jeżeli zaległości te zostały określone w związku z dokonywaniem czynności prawnych mających na celu obejście przepisów o ubezpieczeniach społecznych lub przepisów dotyczących wymiaru i poboru tych należności.

Art. 5b.³⁾ 1. Wymagalne oraz niewymagalne zobowiązania pieniężne przedsiębiorstwa górnictwa objętego systemem wsparcia z tytułu wsparcia finansowego udzielonego przez Polski Fundusz Rozwoju Spółka Akcyjna, w ramach rządowego programu udzielania dużym przedsiębiorcom wsparcia finansowego, o którym mowa w art. 21a ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. z 2022 r. poz. 760), podlegają umorzeniu z mocy prawa w całości w dniu wydania przez Komisję Europejską decyzji stwierdzającej, że to umorzenie jest zgodne z rynkiem wewnętrznym.

2. Zawiesza się spłatę zobowiązań, o których mowa w ust. 1, do dnia wydania decyzji Komisji Europejskiej, o której mowa w art. 4 ust. 2 albo 3 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, albo decyzji, o której mowa w art. 9 tego rozporządzenia, albo innego zakończenia postępowania przed Komisją Europejską, nie później niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

3. W relacjach pomiędzy podmiotami będącymi stronami umowy pożyczki stanowiącej podstawę do udzielenia wsparcia finansowego, o którym mowa w ust. 1, ich wzajemne prawa i obowiązki określone w tej umowie wygasają z chwilą umorzenia zobowiązań pieniężnych, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem praw i obowiązków dotyczących poufności informacji oraz obowiązków informacyjnych wobec Komisji Europejskiej lub innego odpowiedniego organu.

4. Skutki umorzenia zobowiązań pieniężnych, o którym mowa w ust. 1, reguluje umowa zawarta na podstawie art. 21a ust. 5 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju.

Art. 5c.³⁾ Przychody z tytułu umorzenia zobowiązań pieniężnych, o których mowa w art. 5a ust. 1 i art. 5b ust. 1, nie stanowią przychodu przedsiębiorstwa górnictwa objętego systemem wsparcia w rozumieniu ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.⁶⁾).

Art. 5d.³⁾ Wraz z umorzeniem zobowiązań pieniężnych, o których mowa w art. 5a ust. 1 i art. 5b ust. 1, wygasają ustanowione dla tych zobowiązań zabezpieczenia na majątku lub prawach przedsiębiorstwa górnictwa objętego systemem wsparcia.

Art. 5e.³⁾ Organem odpowiedzialnym za realizację obowiązków sprawozdawczych w zakresie monitoringu związanych z systemem wsparcia, w tym umorzeń, o których mowa w art. 5a ust. 1 i art. 5b ust. 1, jest minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopaliny lub odpowiedni podmiot przez niego wyznaczony.

Rozdział 2a⁷⁾

Redukcja zdolności produkcyjnych

Art. 5f. 1. Przedsiębiorstwo górnicze objęte systemem wsparcia stopniowo wygasza działalność wydobywczą wyznaczonych jednostek produkcyjnych i w okresie do dnia zamknięcia tych jednostek, zgodnie z zasadami systemu wsparcia, otrzymuje wsparcie publiczne w postaci dopłaty do redukcji zdolności produkcyjnych, zwanej dalej „dopłatą”.

2. Dopłata stanowi dodatnią różnicę pomiędzy kosztami kwalifikowanymi działalności wydobywczej a przychodami kwalifikowanymi, z uwzględnieniem zastosowania ceny referencyjnej.

3. Dopłatę przekazuje się w formie dotacji z budżetu państwa lub podwyższenia kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górnictwa objętego systemem wsparcia skarbowymi papierami wartościowymi przez Skarb Państwa na podstawie odpowiednio umowy o przyznanie dotacji na finansowanie dopłaty lub umowy o podwyższeniu kapitału zakładowego, zawartej między ministrem właściwym do spraw gospodarki złożami kopaliny a właściwym przedsiębiorstwem górnictwem objętym systemem wsparcia.

4. Udzielanie i rozliczanie dopłat oraz funkcjonowanie przedsiębiorstwa górnictwa i wchodzących w jego skład wyznaczonych jednostek produkcyjnych w ramach systemu wsparcia podlega monitoringowi, kontroli i weryfikacji.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1927, 2105, 2106, 2269 i 2427 oraz z 2022 r. poz. 583, 655, 830 i 872.

⁷⁾ Rozdział dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalni określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki systemu wsparcia w zakresie dopłat, w tym sposób ustalania wysokości dopłat, koszty i przychody kwalifikowane, sposób ustalania ceny referencyjnej, zasady monitorowania, kontroli i weryfikacji systemu wsparcia,
- 2) szczegółowe warunki i tryb przyznawania dopłaty, z uwzględnieniem jej formy,
- 3) tryb rozliczania dopłat,
- 4) warunki powodujące czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dopłaty

– biorąc pod uwagę przeznaczenie dopłat, zapewnienie sprawności ich wypłacania oraz efektywne wydatkowanie środków z budżetu państwa.

Art. 5g. Przedsiębiorstwo górnicze objęte systemem wsparcia jest zwolnione z dokonywania odpisów i gromadzenia środków na fundusz, o którym mowa w art. 128 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.

Rozdział 3

Likwidacja kopalń

Art. 6. 1. Likwidacja kopalni polega na zaprzestaniu wydobycia węgla kamiennego i likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części.

2. Właściwy organ przedsiębiorstwa górniczego podejmuje decyzję o likwidacji kopalni, określając:

- 1) zakres likwidacji kopalni;
- 2) termin rozpoczęcia likwidacji kopalni;
- 3) termin zakończenia wydobycia węgla kamiennego;
- 4) termin zakończenia likwidacji kopalni;
- 5) osobę likwidatora.

3. Do likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części oraz zadań wykonywanych po zakończeniu jego likwidacji stosuje się przepisy prawa geologicznego i górniczego, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

4. Zakres likwidacji kopalni określa przedsiębiorstwo górnicze w planie ruchu likwidowanego zakładu górniczego.

Art. 7. (uchylony)

Art. 8. 1.⁸⁾ Przedsiębiorstwo górnicze, którego podstawowym przedmiotem działalności jest prowadzenie likwidacji kopalni, zabezpieczenie kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, zagospodarowywanie majątku likwidowanej kopalni, zbędnego majątku przedsiębiorstwa górniczego, tworzenie nowych miejsc pracy, w szczególności dla pracowników likwidowanej kopalni, wykonuje te czynności z dotacji budżetowej oraz innych źródeł finansowania, jeżeli likwidację tej kopalni rozpoczęto:

- 1) przed dniem 1 stycznia 2019 r.;
- 2) w okresie od dnia 1 grudnia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

2.⁸⁾ Prowadzenie likwidacji kopalń, zadania związane z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, naprawianie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego w trakcie i po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów, a także działania wykonywane po zakończeniu likwidacji kopalni są finansowane z dotacji budżetowej, jeżeli likwidację kopalni rozpoczęto:

- 1) przed dniem 1 stycznia 2019 r.;
- 2) w okresie od dnia 1 grudnia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

3.⁸⁾ W przypadku gdy likwidację kopalni rozpoczęto po dniu 31 grudnia 2018 r., ale przed dniem 1 grudnia 2021 r. albo po dniu 31 grudnia 2023 r., przedsiębiorstwo górnicze finansuje likwidację kopalni z funduszu likwidacji zakładu górniczego w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2071), która weszła w życie z dniem 1 grudnia 2021 r.

4. Środki funduszu, o którym mowa w ust. 3, mogą być gromadzone również w postaci bonów skarbowych i obligacji emitowanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalin określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie likwidacji kopalń, zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego w trakcie i po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów, a także na finansowanie działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji kopalń,
- 2) tryb rozliczania przyznanej dotacji budżetowej,
- 3) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej

– biorąc pod uwagę zadania wykonywane w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalni, zapewnienie bezpieczeństwa kopalni oraz upraszczanie systemu odwadniania, a także naprawianie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego w trakcie i po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego.

Art. 8a. 1. Przedsiębiorstwo górnicze może przed dniem 1 stycznia 2019 r. zbyć nieodpłatnie na rzecz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część, prowadzące wydobywanie węgla kamiennego lub roboty górnicze, w celu przeprowadzenia ich likwidacji.

1a.⁹⁾ Przedsiębiorstwo górnicze może od dnia 1 grudnia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. zbyć nieodpłatnie na rzecz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część, prowadzące wydobywanie węgla kamiennego lub roboty górnicze, w celu przeprowadzenia ich likwidacji.

2.¹⁰⁾ Zbycie, o którym mowa w ust. 1 i 1a, jest równoznaczne z podjęciem decyzji o likwidacji, o której mowa w art. 6.

3. Likwidacja kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, a także działania wykonywane po zakończeniu ich likwidacji przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, finansowane są z dotacji budżetowej oraz innych źródeł finansowania.

4.¹¹⁾ Przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, może zbyć zakład górniczy lub jego oznaczoną część nabyte w trybie określonym w ust. 1 i 1a lub zbyć aktywa należące do zakładu górniczego lub jego oznaczonej części nabyte w trybie określonym w ust. 1 i 1a.

Art. 8b. 1.¹²⁾ Przychody z tytułu nabycia przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 8a ust. 1 i 1a, nie stanowią przychodu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

2. Dla przedsiębiorstwa górniczego, o którym mowa w art. 8a ust. 1, które przed dniem 1 stycznia 2019 r. było nieodpłatnie na rzecz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część, prowadzące wydobywanie węgla kamiennego lub roboty górnicze, kosztem uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych jest również wartość początkowa środków trwałych w części niepokrytej sumą odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 16h ust. 1 pkt 1 tej ustawy, wchodzących w skład takiej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części.

3.¹²⁾ Przedsiębiorstwo górnicze może pomniejszyć kapitał zapasowy lub rezerwy o wartość księgową netto zbywanego mienia, o którym mowa w art. 8a ust. 1 i 1a. W tym zakresie przepisu art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w części dotyczącej sposobu ujęcia księgowego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości środków trwałych, nie stosuje się.

Art. 8c. 1.¹³⁾ Z dniem nabycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1 i 1a, przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki nabytej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze oraz innych ustaw w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do prowadzenia zakładu górniczego, w szczególności staje się stroną umowy o ustanowienie użytkownika górniczego dotyczącego złoża nabytej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części oraz wstępuje w prawa i obowiązki wynikające z koncesji oraz innych decyzji wydanych na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze. Przepisy art. 6 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio. Do nabycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1 i 1a, przepisu art. 36 ust. 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze nie stosuje się.

⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹¹⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹³⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

2.¹²⁾ Z dniem nabycia mienia, o którym mowa w art. 8a ust. 1 i 1a, przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, przejmuje zobowiązania z tytułu szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów. Środki na finansowanie tych zobowiązań pochodzą z dotacji budżetowej.

Art. 8d.¹²⁾ Z dniem nabycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1 i 1a, przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, staje się stroną w dotychczasowych stosunkach pracy zgodnie z art. 23¹ Kodeksu pracy.

Art. 8e. 1.¹²⁾ W stosunku do nieruchomości oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości niezbędnych do prowadzenia zakładu górniczego kopalni zbywanej na podstawie art. 8a ust. 1 i 1a, gminom nie przysługuje prawo ich pierwokupu. Przepisów art. 109 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899) nie stosuje się.

2. W przypadku zbywania na rzecz przedsiębiorstwa górniczego przez przedsiębiorstwo górnicze kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, w skład którego wchodzi nieruchomości rolne, przepisów ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 461) nie stosuje się.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do przeniesienia prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości rolnych przez przedsiębiorstwo górnicze na podstawie zdarzeń prawnych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy, o której mowa w ust. 2, jeżeli ich nabywcą jest Skarb Państwa, państwowa osoba prawna lub przedsiębiorstwo górnicze.

Art. 8f. 1. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, w trakcie likwidacji zakładu górniczego może, w celu ochrony środowiska lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu likwidowanego zakładu górniczego, wydobywać metan bez uzyskania koncesji, o której mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, w przestrzeni objętej planem ruchu likwidowanego zakładu górniczego.

2. Do wydobywania metanu, zgodnie z ust. 1, przepisy o opłacie eksploatacyjnej stosuje się odpowiednio. Uprawnienia organu koncesyjnego w tym zakresie wykonuje minister właściwy do spraw środowiska.

Art. 9. (uchylony)

Art. 9a. Przedsiębiorca podejmujący działalność górniczą w obszarze likwidowanej albo zlikwidowanej kopalni przejmuje zadania związane z zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, o których mowa w art. 8 ust. 1, wraz z obowiązkiem ich finansowania, z chwilą uzyskania w zakresie niezbędnym do prowadzenia działalności górniczej, tytułu prawnego do mienia likwidowanej albo zlikwidowanej kopalni.

Art. 10. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, które nabyło likwidowaną kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część przed dniem 31 grudnia 2027 r., zwalnia się z obowiązku zapłaty bieżących wpłat wobec Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, wpłat z zysku, opłat i kar wobec Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w części dotyczącej tych funduszy, z wyjątkiem opłat i kar stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego, oraz z opłat za usługi wodne na rzecz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Art. 11. Jeżeli plan ruchu zakładu górniczego przewiduje likwidację jego obiektów, urządzeń bądź wyrobisk górniczych, związane z tym koszty mogą być pokrywane z funduszu likwidacji zakładu górniczego. Podstawą wypłaty środków na pokrycie kosztów, o których mowa w zdaniu poprzednim, jest decyzja o zatwierdzeniu planu ruchu.

Rozdział 3a

Restrukturyzacja zatrudnienia w kopalniach likwidowanych

Art. 11a. 1. W okresie likwidacji kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, nabytych po dniu 1 stycznia 2015 r. przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, pracownikom nieposiadającym uprawnień emerytalnych przysługuje:

- 1) urlop górniczy albo
- 2) urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, albo
- 3) jednorazowa odprawa pieniężna.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, są przyznawane pracownikowi na jego wniosek za zgodą pracodawcy, jeżeli przed dniem złożenia wniosku nie korzystał z takich uprawnień.

3.¹⁴⁾ Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, mogą zostać przyznane pracownikowi tylko raz.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

4. Osoba korzystająca z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, traci to uprawnienie, jeżeli w czasie korzystania z niego:

- 1) podjęła zatrudnienie na podstawie stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej na powierzchni w przedsiębiorstwie górniczym albo pod ziemią;
- 2) nabyła uprawnienia emerytalne.

5. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nie ograniczają uprawnień określonych ustawą z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2018 r. poz. 1969).

Art. 11b. 1. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1, przysługuje pracownikowi zatrudnionemu pod ziemią w kopalni, zakładzie górniczym lub jego oznaczonej części, nabytych po dniu 1 stycznia 2015 r. przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, któremu ze względu na wiek i łączny staż pracy, w tym staż pracy w okresie pełnienia z wyboru funkcji w organach związku zawodowego zrzeszającego pracowników kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, lub staż pracy pod ziemią wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy brakuje nie więcej niż cztery lata do nabycia prawa do emerytury – w wymiarze do czterech lat.

2. Urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2, przysługuje pracownikowi zatrudnionemu w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, nabytych po dniu 1 stycznia 2015 r. przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, któremu ze względu na wiek, łączny staż pracy lub staż pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy brakuje nie więcej niż trzy lata do nabycia prawa do emerytury – w wymiarze do trzech lat.

3.¹⁵⁾ Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1, przysługuje pracownikowi w wymiarze do czterech lat pod warunkiem, że skorzystanie z niego pozwoli mu nabyć prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2028 r.

4.¹⁵⁾ Urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2, przysługuje pracownikowi w wymiarze do trzech lat pod warunkiem, że skorzystanie z niego pozwoli mu nabyć prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2027 r.

5. Urlop górniczy oraz urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, mogą być udzielone przez pracodawcę po ustaleniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych okresów uprawniających pracownika do emerytury i okresu tych urlopów niezbędnego do nabycia uprawnień emerytalnych.

6. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1, traktuje się na równi z okresem pracy górniczej uprawniającym do nabycia uprawnień emerytalnych. Okres urlopu górniczego uwzględnia się również przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej, o której mowa w art. 50e ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504).

6a. Okres pełnienia z wyboru funkcji związkowej w organach związku zawodowego zrzeszającego pracowników kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o którym mowa w ust. 1, traktuje się na równi z okresem pracy równorzędnej, o której mowa w art. 50c ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwanej dalej „ustawą o emeryturach i rentach z FUS”, pod warunkiem że pracownik zatrudniony pod ziemią w kopalni, zakładzie górniczym lub jego oznaczonej części, nabytych po dniu 1 stycznia 2015 r. przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, uprzednio przez co najmniej 10 lat wykonywał pracę górniczą, o której mowa w art. 50c ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Okres pełnienia z wyboru funkcji związkowej w organach związku zawodowego zrzeszającego pracowników kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części uwzględnia się przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej, o której mowa w art. 50a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

6b. (uchylony)¹⁶⁾

7. Okres urlopu dla pracowników zakładu mechanicznej przeróbki węgla, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2, traktuje się na równi z okresami pracy w szczególnych warunkach, uprawniającymi do emerytury pomostowej, o której mowa w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924, z 2021 r. poz. 1621 oraz z 2022 r. poz. 755).

8. Skorzystanie z urlopu górniczego oraz urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, jest dobrowolne.

9. Urlop górniczy oraz urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, mogą być przyznane pod warunkiem rozwiązania z pracownikiem z jego inicjatywy umowy o pracę za porozumieniem stron z dniem zakończenia urlopu. Uzgodnienie trybu rozwiązania umowy o pracę następuje przed przyznaniem urlopu.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁶⁾ Przez art. 1 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Art. 11c. 1.¹⁷⁾ W okresie korzystania z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, pracownik jest zwolniony z obowiązku świadczenia pracy i otrzymuje świadczenie socjalne w wysokości:

- 1) 75% miesięcznego wynagrodzenia obliczanego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy – w przypadku pracowników przedsiębiorstwa górniczego, o którym mowa w art. 8a ust. 1, i którym przyznano uprawnienie do urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla przed dniem 1 grudnia 2021 r.;
- 2) 80% miesięcznego wynagrodzenia obliczanego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy – w przypadku pracowników przedsiębiorstwa górniczego, o którym mowa w art. 8a ust. 1 i 1a, którzy nabędą uprawnienie do urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla od dnia 1 grudnia 2021 r.

2. Do podstawy obliczania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy, o którym mowa w ust. 1, wlicza się:

- 1) nagrodę z okazji „Dnia Górnika” w wysokości 1/12 ostatniej wypłaconej pracownikowi nagrody;
- 2) dodatkową nagrodę roczną w wysokości 1/12 ostatniej wypłaconej pracownikowi nagrody;
- 3) nagrodę jubileuszową w wysokości 1/60 nagrody, a w przypadku ratowników górniczych 1/36 ostatniej wypłaconej pracownikowi nagrody.

2a. Pracownik korzystający z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, niezależnie od świadczenia, o którym mowa w ust. 1, ma prawo do korzystania z uznaniowych świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

2b.¹⁸⁾ Osobie korzystającej z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, i otrzymującej świadczenie socjalne, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje prawo do nagrody jubileuszowej, nagrody z okazji „Dnia Górnika” oraz dodatkowej nagrody rocznej, określonych w przepisach prawa pracy, obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, w którym osoba ta jest zatrudniona.

3. W okresie korzystania z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, pracownikowi nie przysługuje urlop wypoczynkowy.

4. Urlopy górnicze oraz urlopy dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, są finansowane przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, z dotacji budżetowej.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalni określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz sposób wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie świadczenia, o którym mowa w ust. 1,
- 2) (uchylony)¹⁹⁾
- 3) tryb rozliczania dotacji budżetowej,
- 4)²⁰⁾ warunki powodujące czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej

– biorąc pod uwagę rodzaj oraz zapewnienie sprawności wypłacania świadczenia, o którym mowa w ust. 1, na finansowanie którego będzie przyznana dotacja.

Art. 11d. 1. Jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, przysługuje pracownikom, z którymi rozwiązywana jest za porozumieniem stron umowa o pracę po dniu 1 stycznia 2015 r., nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2015 r., zatrudnionym na dzień 1 stycznia 2015 r.:

- 1) w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla przez okres nie krótszy niż 5 lat;
- 2) na powierzchni kopalni i posiadającym co najmniej 5-letni staż pracy w przedsiębiorstwie górniczym, innym niż wymienieni w pkt 1.

2. Pracownikom, o których mowa w ust. 1, przysługuje odprawa w wysokości 12-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w kopalni, w której pracownik był zatrudniony.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

¹⁹⁾ Przez art. 1 pkt 6 lit. c tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

²⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 6 lit. c tiret drugiej ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

3. Jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, przysługuje pracownikom, z którymi zostanie rozwiązana za porozumieniem stron umowa o pracę po dniu 31 grudnia 2015 r., nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2018 r., zatrudnionym na dzień zbycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1, na powierzchni kopalni, w tym w zakładzie mechanicznej przeróbki węgla i posiadającym co najmniej 5-letni staż pracy w przedsiębiorstwie górniczym.

4. Pracownikom, o których mowa w ust. 3, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, w wysokości:

- 1) 12-krotności należnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w kopalni, w której pracownik był zatrudniony – jeżeli umowa o pracę zostanie rozwiązana w okresie do 3 miesięcy od dnia zbycia o którym mowa w art. 8a ust. 1;
- 2) 8-krotności należnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w kopalni, w której pracownik był zatrudniony – jeżeli umowa o pracę zostanie rozwiązana w okresie od 4 do 6 miesięcy od dnia zbycia o którym mowa w art. 8a ust. 1;
- 3) 4-krotności należnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w kopalni, w której pracownik był zatrudniony – jeżeli umowa o pracę zostanie rozwiązana w okresie od 7 do 9 miesięcy od dnia zbycia o którym mowa w art. 8a ust. 1.

4a.²¹⁾ Jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, przysługuje pracownikom nieposiadającym uprawnień do urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla zatrudnionym w dniu zbycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1a:

- 1) na powierzchni kopalni, w tym w zakładzie mechanicznej przeróbki węgla, i posiadającym co najmniej roczny staż pracy w przedsiębiorstwie górniczym lub
- 2) pod ziemią i posiadającym co najmniej roczny staż pracy pod ziemią w przedsiębiorstwie górniczym

– z którymi umowa o pracę zostanie rozwiązana za porozumieniem stron w okresie do 3 miesięcy od dnia zbycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1a.

4b.²¹⁾ Pracownikom, o których mowa w ust. 4a, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, w wysokości 120 000 zł.

4c.²¹⁾ Kwota jednorazowej odprawy pieniężnej, o której mowa w ust. 4b, nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

5. Jednorazowa odprawa pieniężna może być przyznana nie później niż 12 miesięcy przed dniem uzyskania przez pracownika uprawnień emerytalnych.

Art. 11e. W przypadku nieskorzystania przez pracownika likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, z uprawnień, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, w terminie do 9 miesięcy od dnia zbycia, o którym mowa w art. 8a ust. 1, pracodawca rozwiązuje umowę o pracę z pracownikiem na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Art. 11f. 1. Restrukturyzacja zatrudnienia oraz pokrycie bieżących strat produkcyjnych przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, w likwidowanej kopalni, zakładzie górniczym lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, finansowane są przez to przedsiębiorstwo, z dotacji budżetowej.

2. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1, jest pomniejszana o środki pozyskane na ten cel z innych źródeł, w tym ze środków własnych oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

3. Minister właściwy do spraw pracy – dysponent Funduszu, przeznaczy w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2018 r., ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, nie więcej niż 1 mld zł na pokrycie wydatków z tytułu jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia.

4. Środki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych minister właściwy do spraw pracy – dysponent Funduszu przekazuje, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni, w terminie 30 dni od daty wpływu wniosku, na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni.

5. (uchylony)

²¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

6. W celu umożliwienia sfinansowania ze środków pozyskanych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, minister właściwy do spraw pracy – dysponent Funduszu, w terminie 7 dni od daty wpływu wniosku ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni, o którym mowa w ust. 4, dokona zmiany w projekcie planu finansowego Funduszu lub planie finansowym Funduszu na poszczególne lata w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. przez zwiększenie planowanych wydatków Funduszu powiększających koszty Funduszu o nie więcej niż 1 mld zł z przeznaczeniem na wypłatę jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia, w ciężar pozostałości środków Funduszu z okresów poprzednich zapisanych w projekcie planu finansowego Funduszu lub w planie finansowym Funduszu jako stan na początek kolejnych lat w okresie od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

7. Dysponentem środków przeznaczonych na wypłatę jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, jest minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalni.

8. Podstawą przyznania środków przeznaczonych na wypłatę jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, oraz środków na pokrycie bieżących strat produkcyjnych przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw gospodarki złożami kopalni a tym przedsiębiorstwem.

9. Środki przyznane na podstawie umowy, o której mowa w ust. 8, wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem lub niewykorzystane podlegają zwrotowi na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni.

Art. 11g. 1.²²⁾ Monitoring zmian stanu zatrudnienia w kopalniach likwidowanych, w tym wykorzystania uprawnień i świadczeń, o których mowa w art. 11a ust. 1, oraz rejestr pracowników, którzy skorzystali z uprawnień i świadczeń określonych ustawą, prowadzi Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.

2.²³⁾ Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. w odniesieniu do danych osobowych zgromadzonych na podstawie ust. 1 jest administratorem w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.²⁴⁾).

Art. 11h. (uchylony)²⁵⁾

Art. 11i.²⁶⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalni określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie jednorazowych odpraw pieniężnych,
- 2) tryb rozliczania dotacji budżetowej, o której mowa w pkt 1,
- 3) warunki powodujące czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej, o której mowa w pkt 1

– biorąc pod uwagę zapewnienie sprawności wypłacania jednorazowych odpraw pieniężnych, na finansowanie których będzie przyznana dotacja.

Rozdział 4

Zasady wypłacania ekwiwalentu pieniężnego, rent wyrównawczych, a także zaległych wynagrodzeń

Art. 12. 1.²⁷⁾ Byłemu pracownikowi kopalni postawionej w stan likwidacji przed dniem 1 stycznia 2007 r., uprawnionemu do bezpłatnego węgla, który uzyskał emeryturę lub rentę przed tym dniem, jest wypłacany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwany dalej „ZUS”, oprócz emerytury lub renty, ekwiwalent pieniężny.

2. (uchylony)²⁸⁾

²²⁾ Oznaczenie ust. 1 nadane przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

²³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

²⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

²⁵⁾ Przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

²⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

²⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

²⁸⁾ Przez art. 1 pkt 11 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

3. (uchylony)

4. Ekwiwalent pieniężny może otrzymać także osoba, która przed dniem wejścia w życie ustawy, oprócz renty przyznanej na czas określony, pobierała ekwiwalent pieniężny wypłacany przez ZUS, której po upływie okresu, na jaki rentę przyznano, przywrócono prawo do pobierania renty.

5. Byłemu pracownikowi kopalni postawionej w stan likwidacji przed dniem 1 stycznia 2007 r., uprawnionemu do bezpłatnego węgla, który uzyskał rentę przed dniem wejścia w życie ustawy i który po dniu 31 grudnia 2006 r. uzyska emeryturę, jest wypłacany przez ZUS, oprócz emerytury, ekwiwalent pieniężny.

6. W przypadku gdy uprawnienie do bezpłatnego węgla wynika z górniczej renty rodzinnej – wszystkim osobom do niej uprawnionym przysługuje łącznie jeden ekwiwalent pieniężny. W razie podziału renty rodzinnej ekwiwalent pieniężny ulega podziałowi w częściach równych, odpowiednio do liczby uprawnionych.

7. Ekwiwalent pieniężny przysługuje również osobie, która po dniu wejścia w życie ustawy uzyska prawo do renty rodzinnej po emerycie lub renciście, który pobierał ekwiwalent pieniężny wypłacany przez ZUS.

8. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego stanowi iloczyn ilości węgla objętego uprawnieniem, która nie może być wyższa niż 3 Mg węgla kamiennego rocznie i przeciętnej średniorocznej ceny zbytu węgla, o której mowa w ust. 9.

9.²⁹⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalni, w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku, ustala i ogłasza w formie obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, cenę zbytu 1 Mg węgla kamiennego w sortymencie Orzech, ustalonego według ceny średniej z IV kwartału roku poprzedzającego rok, w którym ekwiwalent pieniężny ma być wypłacany, skorygowaną o przewidywany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych na rok planowany.

10.³⁰⁾ Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany przez ZUS ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Prezes ZUS.

11.³¹⁾ Przedsiębiorstwo górnicze, o którym mowa w art. 8 ust. 1, występuje z wnioskiem do ZUS o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego dla osób, o których mowa w ust. 1, 2 i 4–7, po ustaleniu ich uprawnienia do bezpłatnego węgla. We wniosku określa się wysokość ekwiwalentu pieniężnego i okres, za jaki ekwiwalent pieniężny przysługuje.

12.³¹⁾ Ekwiwalent pieniężny wypłaca się wraz z wypłatą emerytury lub renty, z tym że w przypadku:

- 1) przyznania emerytury lub renty po raz pierwszy, ekwiwalent pieniężny wypłaca się za okres od pierwszego dnia miesiąca, w którym powstało prawo do emerytury lub renty;
- 2) przekazania wniosku, o którym mowa w ust. 11, po terminie płatności emerytury lub renty, ekwiwalent pieniężny wypłaca się w:
 - a) terminie płatności emerytury lub renty przypadającym po dniu przekazania wniosku albo
 - b) następnym terminie płatności emerytury lub renty, jeżeli okres pomiędzy datą przekazania wniosku a terminem płatności, o którym mowa w lit. a, jest krótszy niż 30 dni;
- 3) przyznania renty rodzinnej po emerycie lub renciście, ekwiwalent pieniężny przysługuje po upływie okresu, za który został wypłacony emerytowi lub renciście.

13.³¹⁾ W przypadku zbiegu prawa do ekwiwalentu pieniężnego na podstawie ustawy wypłaca się tylko jeden ekwiwalent pieniężny.

14.³¹⁾ Wstrzymanie wypłaty emerytury lub renty nie powoduje zawieszenia wypłaty ekwiwalentu pieniężnego, chyba że ustało prawo do emerytury lub renty. W razie wstrzymania wypłaty emerytury lub renty skutek zawieszenia prawa do tych świadczeń, ekwiwalent pieniężny wypłaca się kwartalnie, w trzecim miesiącu kwartału.

15.³¹⁾ Jeżeli zawieszeniu podlega część renty rodzinnej przyznanej więcej niż jednej osobie, część ekwiwalentu pieniężnego przysługującej pozostałym osobom pobierającym rentę rodzinną wypłaca się wraz z tą rentą.

16.³¹⁾ Przy dochodzeniu zwrotu nienależnie pobranego ekwiwalentu pieniężnego przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS dotyczące dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych stosuje się odpowiednio.

Art. 13. (uchylony)

²⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 11 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 8; weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 11 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Art. 14. 1.³²⁾ Pracownikom i byłym pracownikom kopalni postawionej w stan likwidacji przed dniem 1 stycznia 2019 r. oraz w okresie od dnia 1 grudnia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2023 r., wchodzącej w skład przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jest wypłacana przez to przedsiębiorstwo z dotacji budżetowej renta wyrównawcza przyznana na podstawie prawomocnego wyroku sądu, ugody zawartej przed sądem albo ugody zawartej między kopalnią a pracownikiem lub byłym pracownikiem.

2. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, przejmuje obowiązek wypłaty z dotacji budżetowej rent wyrównawczych pracownikom lub byłym pracownikom kopalni postawionych w stan likwidacji przed dniem 1 stycznia 2007 r., którym świadczenia były wypłacane przez inne przedsiębiorstwa górnicze.

Art. 15. Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalini określi, w drodze rozporządzenia:

- 1)³³⁾ szczegółowe warunki i tryb przyznawania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie rent wyrównawczych,
- 2) tryb rozliczania dotacji budżetowej,
- 3)³⁴⁾ szczegółowe warunki powodujące czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej – biorąc pod uwagę rodzaje uprawnień, na finansowanie których będzie przyznana dotacja.

Art. 16. W przypadku ogłoszenia upadłości przedsiębiorstwa górniczego albo podjęcia decyzji o jego likwidacji, obowiązek wypłaty rent wyrównawczych przejmuje przedsiębiorstwo górnicze, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

Art. 17. 1. Byłym pracownikom przedsiębiorstw górniczych postawionych w stan likwidacji albo upadłości, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy przebywali na świadczeniu aktywizującym, będą wypłacane do dnia 31 grudnia 2008 r., z dotacji budżetowej, zaległe wynagrodzenia z tytułu nagrody jubileuszowej, nagrody z okazji „Dnia Górnika”, odprawy wynikającej z ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz. U. z 2002 r. poz. 980, 1146 i 1679 oraz z 2003 r. poz. 844) oraz dodatkowej nagrody rocznej wynikającej z przepisów określających szczególne przywileje dla pracowników górnictwa – Karta górnika, w wysokości określonej w prawomocnych wyrokach sądu.

2. Zaległe wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1, będą wypłacane przez przedsiębiorstwo górnicze wskazane przez ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalini.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalini określi, w drodze rozporządzenia, przedsiębiorstwo górnicze, o którym mowa w ust. 2, biorąc pod uwagę możliwość sprawnej realizacji obowiązku nałożonego na to przedsiębiorstwo.

Rozdział 5

Warunki uzyskania dofinansowania na inwestycje początkowe

Art. 18. 1. Przedsiębiorstwo górnicze może otrzymać z dotacji budżetowej dofinansowanie do inwestycji początkowej, na zasadach określonych w art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1407/2002 z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego (Dz. Urz. L 205 z 02.08.2002, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 2, str. 170).

2. Wysokość dofinansowania, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 30% ogółu kosztów projektu inwestycyjnego.

3. Przedsiębiorstwo górnicze sporządza plany: operacyjny i finansowy, mające na celu wykazanie, że pomoc finansowa dla projektu inwestycyjnego zapewni efektywność ekonomiczną inwestycji początkowej. Plany te stanowią podstawę dla przedsiębiorstwa górniczego do wystąpienia do ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalini o dofinansowanie projektu inwestycyjnego z dotacji budżetowej.

4. Środki dotacji budżetowej na dofinansowanie projektu inwestycyjnego przekazuje się do dnia 31 grudnia 2010 r.

Art. 19. Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalini określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na dofinansowanie do inwestycji początkowych,
- 2) tryb rozliczania przyznanej dotacji budżetowej,
- 3) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej – biorąc pod uwagę celowość i efektywność przedsięwzięć inwestycyjnych.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 13 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

Rozdział 6

Zasady sprawowania nadzoru właścicielskiego

Art. 20. (uchylony)

Art. 20a. (uchylony)

Art. 21. 1. Pracownikom przedsiębiorstwa górniczego, które dokonało zbycia przedsiębiorstwa na rzecz Kompanii Węglowej S.A., przysługuje prawo do nieodpłatnego nabycia akcji Kompanii Węglowej S.A., na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2022 r. poz. 318 i 807) z chwilą zbycia akcji tej spółki.

2. Liczbę akcji przeznaczonych dla pracowników, o których mowa w ust. 1, określa się według stanu na dzień 31 stycznia 2003 r.

Rozdział 7

Szczególne uprawnienia gmin górniczych

Art. 22. W latach 2008–2011 gminę górnica zwalnia się z wpłat do budżetu państwa przeznaczonych na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin od przypadającej jej części opłaty eksploatacyjnej od przedsiębiorstwa górniczego.

Art. 23. 1. Przedsiębiorstwo górnicze może dokonać darowizny mienia na rzecz gminy górniczej albo spółdzielni mieszkaniowej, za ich zgodą, na cele związane z realizacją urządzeń infrastruktury technicznej lub innych celów publicznych, a także w celu pobudzenia aktywności gospodarczej w gminie górniczej.

2. Przedsiębiorstwo górnicze może pomniejszyć kapitał zapasowy o wartość księgową netto przekazanego mienia.

3. Czynność prawna, o której mowa w ust. 1, nie wymaga zgody, o której mowa w art. 38 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1933 oraz z 2022 r. poz. 807 i 872).

Rozdział 8

Działania wspierające czyste technologie węglowe oraz monitoring funkcjonowania górnictwa

Art. 24. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalni wspiera działania wdrażające czyste technologie wykorzystywania węgla kamiennego.

2. W celu realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalni zleca opracowanie studium wykonalności projektu instalacji do produkcji paliw gazowych i płynnych z węgla kamiennego.

Art. 25. 1. Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., zwana dalej „Agencją”, prowadzi monitoring i wykonuje, na zlecenie ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni, zadania związane z funkcjonowaniem górnictwa węgla kamiennego, dotyczące w szczególności:

- 1)³⁵⁾ sposobu wykorzystania środków pochodzących z budżetu państwa na realizację zadań określonych w ustawie oraz udzielanej pomocy publicznej;
- 2) procesu likwidacji kopalń, działań wykonywanych po zakończeniu likwidacji kopalń i naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego oraz zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym;
- 3) zmian stanu zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego;
- 4) monitorowania sprzedaży węgla przez producentów, z wyodrębnieniem ilości, parametrów jakościowych, ceny węgla oraz wyników ekonomiczno-finansowych;
- 5) cen węgla kamiennego u producentów krajowych oraz cen węgla importowanego;
- 6) przygotowania dokumentacji w celu notyfikacji Komisji Europejskiej pomocy publicznej dla sektora górnictwa węgla kamiennego;
- 7) archiwizowania i przechowywania dokumentacji osobowej oraz płacowej przedsiębiorstw górniczych i przedsiębiorstw robót górniczych postawionych w stan likwidacji lub upadłości;
- 8) prowadzenia bazy danych o firmach usługowych wykonujących podziemne prace górnicze w kopalniach;
- 9)³⁶⁾ monitoringu, kontroli i weryfikacji systemu wsparcia.

³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

2. Realizując zadania, o których mowa w ust. 1, Agencja może zlecać wykonanie poszczególnych czynności specjalistom lub podmiotom zatrudniającym pracowników posiadających wiedzę i odpowiednie doświadczenie, niezbędne do wykonywania tych czynności.

Rozdział 9

Źródła finansowania zadań określonych w ustawie

Art. 26. 1. W każdym roku budżetowym Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni, w projekcie ustawy budżetowej określi wysokość dotacji oraz nominalną wartość skarbowych papierów wartościowych na podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, na finansowanie:³⁷⁾

- 1) zadań dotyczących likwidacji kopalń oraz działań wykonywanych po zakończeniu całkowitej likwidacji kopalń realizowanych w przedsiębiorstwach górniczych, o których mowa w art. 8 ust. 1;
- 2) zadań dotyczących zabezpieczenia kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, w trakcie i po zakończeniu likwidacji kopalń realizowanych w przedsiębiorstwie górniczym, o którym mowa w art. 8 ust. 1;
- 3) naprawiania szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego w trakcie i po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów oraz zobowiązań, o których mowa w art. 8c ust. 2;
- 4) (uchylony)³⁸⁾
- 4a) świadczeń, o których mowa w art. 11a ust. 1;
- 5) roszczeń pracowniczych, w tym z tytułu rent wyrównawczych, o których mowa w art. 14;
- 6) świadczeń, o których mowa w art. 17, do dnia 31 grudnia 2008 r.;
- 7) studium wykonalności projektu instalacji do produkcji paliw gazowych i płynnych z węgla kamiennego;
- 8) monitoringu procesów związanych z funkcjonowaniem górnictwa węgla kamiennego oraz innych czynności zleconych przez ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni dotyczących restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego.

2. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni, może określić w projekcie ustawy budżetowej wysokość dotacji przeznaczonej na dofinansowanie inwestycji początkowej, o której mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1407/2002 z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego, w przypadku spełnienia przez przedsiębiorstwo górnicze warunków określonych w tym rozporządzeniu.

3. Dysponentem dotacji, o której mowa w ust. 1 i 2, jest minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalni.

4. Podstawą przyznania dotacji na realizację zadań określonych w ustawie jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw gospodarki złożami kopalni a właściwym przedsiębiorstwem górniczym albo umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw gospodarki złożami kopalni a przedsiębiorstwem realizującym zadania określone w ustawie.

5. (uchylony)³⁹⁾

6. Dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu państwa w trybie określonym w przepisach o finansach publicznych.

Art. 26a.⁴⁰⁾ 1.⁴¹⁾ W latach 2023–2027 minister właściwy do spraw finansów publicznych może przekazać przedsiębiorstwu, o którym mowa w art. 8 ust. 1, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni, skarbowe papiery wartościowe z przeznaczeniem na podwyższenie kapitału zakładowego tego przedsiębiorstwa, jeżeli jest to niezbędne do realizacji jego zadań określonych w ustawie, do wysokości określonej w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy.

2. Akcje w podwyższonym kapitale zakładowym przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zostaną objęte przez Skarb Państwa.

³⁷⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³⁸⁾ Przez art. 1 pkt 15 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

³⁹⁾ Przez art. 1 pkt 11 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁴⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

⁴¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 872), która wejdzie w życie z dniem 8 lipca 2022 r.; wszedł w życie z dniem 23 kwietnia 2022 r.

3. Do podwyższenia kapitału zakładowego przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526 i 2320, z 2021 r. poz. 2052 oraz z 2022 r. poz. 807).

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, przez wydanie listu emisyjnego, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.

5. List emisyjny zawiera w szczególności:

- 1) datę emisji;
- 2) powołanie podstawy prawnej emisji;
- 3) jednostkową wartość nominalną;
- 4) walutę, w której może następować emisja, lub sposób określenia waluty emisji;
- 5) cenę lub sposób jej ustalenia;
- 6) stopę procentową lub sposób jej obliczania;
- 7) określenie sposobu i terminów wypłaty należności głównej oraz należności ubocznych;
- 8) datę, od której nalicza się oprocentowanie skarbowych papierów wartościowych tej emisji;
- 9) termin wykupu oraz zastrzeżenia w przedmiocie możliwości wcześniejszego wykupu.

6. Emisja skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, następuje z dniem zarejestrowania skarbowych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych oraz w kwocie równej wartości nominalnej wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych.

7. Do emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, przepisów art. 98 i art. 102 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.⁴²⁾) oraz przepisów wydanych na podstawie art. 97 tej ustawy nie stosuje się.

Art. 26aa.⁴³⁾ W roku 2022 minister właściwy do spraw finansów publicznych może przekazać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki złożami kopalni, na jego wniosek, skarbowe papiery wartościowe celem ich przekazania przedsiębiorstwu, o którym mowa w art. 8 ust. 1, na podwyższenie kapitału zakładowego tego przedsiębiorstwa, jeżeli jest to niezbędne do realizacji jego zadań określonych w ustawie, w ramach limitu określonego w art. 5 ust. 3 ustawy budżetowej na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 270), z tym że wartość nominalna nowo wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych na ten cel nie może przekroczyć kwoty 800 000 tys. zł. Przepisy art. 26a ust. 2–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 26b.⁴⁴⁾ W każdym roku budżetowym Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni, w projekcie ustawy budżetowej określi wysokość dotacji lub nominalną wartość skarbowych papierów wartościowych na podwyższenie kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia, z przeznaczeniem na finansowanie dopłat.

Art. 26c.⁴⁵⁾ 1.⁴⁶⁾ W latach 2023–2031 minister właściwy do spraw finansów publicznych może przekazać przedsiębiorstwu górniczemu objętemu systemem wsparcia, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalni, skarbowe papiery wartościowe na podwyższenie kapitału zakładowego tego przedsiębiorstwa w celu finansowania dopłat do wysokości określonej w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy.

2. Akcje w podwyższonym kapitale zakładowym przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia zostaną objęte przez Skarb Państwa.

3. Do podwyższenia kapitału zakładowego przedsiębiorstwa górniczego objętego systemem wsparcia stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, przez wydanie listu emisyjnego, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.

⁴²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1236, 1535, 1773, 1927, 1981, 2054 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 583 i 655.

⁴³⁾ Dodany przez art. 13 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 41; wszedł w życie z dniem 23 kwietnia 2022 r.

⁴⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1; ze zmianą wprowadzoną przez art. 13 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 41; wszedł w życie z dniem 23 kwietnia 2022 r.

⁴⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁴⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 13 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 41; wszedł w życie z dniem 23 kwietnia 2022 r.

5. List emisyjny zawiera w szczególności:

- 1) datę emisji;
- 2) powołanie podstawy prawnej emisji;
- 3) jednostkową wartość nominalną;
- 4) walutę, w której może następować emisja, lub sposób określenia waluty emisji;
- 5) cenę lub sposób jej ustalenia;
- 6) stopę procentową lub sposób jej obliczania;
- 7) określenie sposobu i terminów wypłaty należności głównej oraz należności ubocznych;
- 8) datę, od której nalicza się oprocentowanie skarbowych papierów wartościowych tej emisji;
- 9) termin wykupu oraz zastrzeżenia w przedmiocie możliwości wcześniejszego wykupu.

6. Emisja skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, następuje z dniem zarejestrowania skarbowych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych oraz w kwocie równej wartości nominalnej wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych.

7. Do emisji skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, przepisów art. 98 i art. 102 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przepisów wydanych na podstawie art. 97 tej ustawy nie stosuje się.

Art. 26ca.⁴⁷⁾ W roku 2022 minister właściwy do spraw finansów publicznych może przekazać ministrowi właściwemu do spraw gospodarki złożami kopalnin, na jego wniosek, skarbowe papiery wartościowe celem ich przekazania przedsiębiorstwu górnictwu objętemu systemem wsparcia na podwyższenie kapitału zakładowego tego przedsiębiorstwa w celu finansowania dopłat, w ramach limitu określonego w art. 5 ust. 3 ustawy budżetowej na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r., z tym że wartość nominalna nowo wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych na ten cel nie może przekroczyć kwoty 5 200 000 tys. zł. Przepisy art. 26c ust. 2–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 26cb.⁴⁷⁾ Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalnin może zlecić na podstawie umowy Bankowi Gospodarstwa Krajowego otwarcie i prowadzenie rachunku papierów wartościowych dla skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w art. 26aa i art. 26ca, lub świadczenie innych usług związanych z tymi papierami wartościowymi.

Art. 26cc.⁴⁷⁾ W przypadku nieprzekazania w roku 2022 przez ministra właściwego do spraw gospodarki złożami kopalnin skarbowych papierów wartościowych zgodnie z art. 26aa i art. 26ca, podlegają one zwrotowi na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 26d.⁴⁵⁾ Do nabywania przez Skarb Państwa akcji lub udziałów przedsiębiorstwa górnictwa objętego systemem wsparcia przepisu art. 9a ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym nie stosuje się.

Art. 26e.⁴⁸⁾ 1. System wsparcia stanowi pomoc publiczną i podlega notyfikacji do Komisji Europejskiej.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalnin jest właściwy w zakresie pomocy publicznej udzielonej na podstawie niniejszej ustawy w formie dotacji z budżetu państwa i skarbowych papierów wartościowych, w tym do dochodzenia zwrotu kwoty stanowiącej równowartość udzielonej pomocy publicznej wraz z odsetkami, w przypadku obowiązku zwrotu pomocy, oraz jego egzekwowania..

Rozdział 10

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 27. Przepisy art. 12, art. 26 ust. 1 pkt 4 i ust. 5 oraz przepisy wydane na podstawie art. 15 stosuje się do ekwiwalentów pieniężnych przyznanych i wypłacanych przez ZUS na podstawie ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górnictw (Dz. U. poz. 1112, z 2001 r. poz. 41 i 1802, z 2002 r. poz. 1826 i 2020 oraz z 2003 r. poz. 844) oraz ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003–2006 (Dz. U. poz. 2037, z 2005 r. poz. 1250, z 2006 r. poz. 1835 oraz z 2007 r. poz. 227).

Art. 28. (pominięty)

⁴⁷⁾ Dodany przez art. 13 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 41; wszedł w życie z dniem 23 kwietnia 2022 r.

⁴⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1; w brzmieniu ustalonym przez art. 13 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 41; wszedł w życie z dniem 23 kwietnia 2022 r.

Art. 29. Traci moc ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003–2006 (Dz. U. poz. 2037, z 2005 r. poz. 1250, z 2006 r. poz. 1835 oraz z 2007 r. poz. 227).

Art. 30. (uchylony)

Art. 30a. Świadczenia, o których mowa w art. 12 i art. 14, zadania, o których mowa w art. 8 ust. 2, oraz likwidacja, o której mowa w art. 8a ust. 3, są finansowane z dotacji budżetowej do dnia 31 grudnia 2027 r.

Art. 31. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.